

НАО и студентските практики по астрономия, перспективи

Основна част от обучението в катедрата по Астрономия към СУ са практическите курсове и съвсем логично те се провеждат на Националната ни обсерватория.

Преди месец се проведе последната до момента практика на Рожен. Студентите бяха обучени във всички стъпки на наблюдателната астрономия – от работа с телескоп и специализиран софтуер до получаването на крайни резултати за публикуване. По време на практиката всеки от студентите получи научно значими резултати за различни обекти, част от тях вече са публикувани в международен формат. (кратко резюме на практиката - http://www.phys.uni-sofia.bg/~astro/practice_2010.html). Подобни практики се правят в много малко от университетите по света. В България това е възможно благодарение на базата на Националната ни обсерватория и кадрите от катедрата и института.

Астрономите, завършили Катедрата, се реализират много успешно както у нас, така и в чужбина. За съжаление през последните години голяма част от тях избират чужди институти и университети. Примерите са десетки, ще отбележа само три – проф. Златан Цветанов е професор в университета “Джон Хопкинс” и е едит от най-големите специалисти в изследването на активните галактични ядра; Проф. Димитър Съселов дълги години беше ръководител на катедрата по Астрономия и Астрофизика на Харвард. Той и Георги Мандушев, работещ в обсерваторията “Лолуел” в Аризона, са едни от най-големите имена в най-актуалната астрономическа тематика в света в момента – търсенето и изследването на планети извън Слънчевата система. Това са все хора, завършили нашата Катедра, и направили първите си професионални стъпки на Рожен.

Бих искал да спомена за традиционните успехи на България в олимпиадите по астрономия. От 1998ма година участваме в Международната олимпиада по астрономия и всяка година поне двама наши ученици се връщат с медал! Нещо повече - единственият в света с 3 поредни златни медала на Олимпиадата е Момчил Молнар от Русе. Ръководителят му е “феодалният старец” на 23 години от БАН – Никола Каравасилев.

До преди няколко години част от астрономите емигрираха малко след завършването на обучението си в катедрата, а днес все повече интересуващи се от наука млади хора емигрират след гимназията, не защото обучението ни е лошо, а поради липсата на каквато и да е перспектива тук. В тази връзка може да се кажат много неща - за заплатите в сферата на образованието и науката, за опитите за закриване на БАН и за орязаните средства на СУ. Аз ще се спра на друго – споменатото от д-р Бонев враждебно отношение към астрономическите и въобще научните проекти през последната година – от неизпълняването на каквито и да е срокове и правила до откровените фалшификации на оценки от страна на Фонд Научни Изследвания към МОМН. Няма да се спирам на подробности, а ще ви предоставя копие от Възражението по процедурните въпроси, което подадох като ръководител на кандидат-проект в последната сесия на Фонда. Утре стават точно три месеца от датата на входящия му номер! Законовият срок за отговор е един месец (*чл.29 от Закона за административното производство*), отговор още не съм получил. Обръщам ви внимание само към един неоспорим факт от последната сесия на Фонда – проектите са оценявани с различен брой рецензии – 3, 4 или 5 (или поне такъв е броят на представените на ръководителите рецензии), което е очевидно нарушение на обективната оценка на резултатите.

гл. ас. д-р Евгени Овчаров,
Катедра Астрономия,
СУ “Св. Климент Охридски”